

1. Obiekt :

KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚWIĘTEJ KATARZYNY

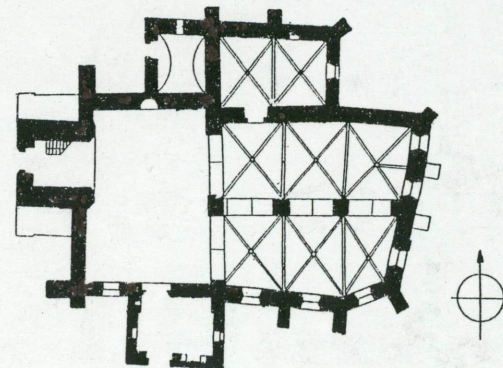
2. Czas powstania :

**ok. roku 1300, wieża
przebud. około 1503**

3. Miejscowość :

Bąków

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty :

Kościół fil. w Bąkowie 1 : 500

4. Adres :

Bąków

57-120 p-ta Wiązów

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna :

województwo : **opolskie**

gmina : **Grodzów**

6. Poprzednie nazwy miejscowości :

1258 Banchov

1317 Banckow

1363 Bankow

1671 Banckaw

1783 Bankau

do 1945 r. Bankau

7. Przynależność administracyjna przed 1999 r.

województwo : **opolskie**

8. Właściciel i jego adres :

parafia rzymsko-katolicka p.w.

świętego Andrzeja Apostoła w

Kucharzowicach, Kucharzowice

nr 62

57 - 120 Wiązów

województwo dolnośląskie

9. Użytkownik i jego adres :

j.w

10. Rejestr zabytków

Nr : **886 / 64**

Data : **15. 05. 1964 r.**

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu :

Pierwsza źródłowa wzmianka o istnieniu Bąkowa pochodzi z 1258 roku ; wymienia się w niej księcia Henryka (Probusa) jako uwalniającego Wigłowa z Bąkowa (de Banchow) od płacenia podatków za dwa łany ziemi w tejże miejscowości. Damrot i Adamy uważają, że nazwa wsi wywodzi się od imienia pierwszego właściciela „Banko” Inny dokument stwierdza, że w 1363 r. Rady Wrocławia, Brzegu i Olawy łagodziły konflikt pomiędzy księciem Ludwikiem Brzeskim a jego wójtami, wśród których wymienia się wójta Bąkowa – Petira.

Kościół, wymieniony pierwszy raz w 1335 w rejestrze dziesięcin nuncjusza Galhardusa de Carceribus „...ecclesia de Bankow in sedes Bregensis” Pierwotnie joannicki, należący w XIV i XV wieku do Komturii Joannitów z pobliskiej Oleśnicy Małej.

Obecna świątynia powstała prawdopodobnie w czasach biskupa wrocławskiego Przecława z Pogorzeli (1342–1376). Zaczęto ją budować jako duże, bogate założenie z dwudzielnym prezbiterium, lecz program ten ostatecznie zarzucono, realizując je tylko w części.

W czasie Reformacji kościół przeszedł na własność protestantów (od 1534). Około 1600 r. wieś należała wyznaniowo do urzędu zamkowego w Brzegu, później pod patronatem ewangelickiej organizacji miejskiej (Staatlich patronat).

Fazy budowy świątyni, remonty : w XIV w. rozpoczęto budowę bogatego,

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje) :

SYTUACJA : kościół filialny, blisko granicy województwa (parafia Kucharzowice znajduje się już w województwie dolnośląskim) usytuowany w centralnej części wsi. Przy starej, głównej drodze wiejskiej wybrukowanej kostką granitową, wysadzonej lipami ; prowadzącej do Kucharzowic i dalej do Wiązowa, która ukształtowana w miękki zakręt obiega kościół od wschodu i południa. Orientowany. Otoczony gotyckim murem kamiennym, opiętym licznymi, zapewne późniejszymi szkarpami – mur przebiega na planie zbliżonym do trapezu. Od strony zachodniej, blisko naroża pd.-zachodniego gotycka bramka murowana z cegły, z ostrołuczny przejazdem, zwieńczona renesansowym grzebieniem attyki ; trzy postumenty ujęte spływami zakończonymi trójliściami. W przeciwnym południowo- wschodnim narożniku nowsza bramka z ceglany filarami Po stronie południowej, na zewnątrz obrębu muru – zachowany lipowy starodrzew. Drzewa dość gęsto rosnące, z przyciętymi gałęziami. Po stronie wschodniej i zachodniej, w obrębie muru okalającego - nowo posadzone iglaki.

Materiał : średniowieczny mur z głazów i kamieni narzutowych otaczający pierwotnie kościół, zachowany niekompletnie : odcinek wschodni wykonany z cegły maszynowej, otynkowany i pobielony ; podobnie w części północnej duże wstawki nowszego, otynkowanego muru ceglano. Oryginalne nakrywy z dużych płyt kamiennych łupanych warstwowo zostały po 1945 przykryte kamienną warstwą podwyższającą (w tym wtórnie użytą epitafijną kamieniarką z niemieckiego cmentarza) i zalane cementem. Szkarpy starego muru z kamienia łamanego z ceglany nakrywami.

Fundamenty kościoła z kamienia polnego i głazów eratycznych spojonych zaprawą wapienną. W cokole z obrabianego nierówno kamienia występują sporadycznie duże eratyki ; w zwieńczeniu cokołu i na przyporach kamienne elementy wzmacniające narożniki oraz profilowane zwieńczenia – te opracowane starannie. W partii cokołowej, z eksponowanym licem kamiennym występuje wykonana w ostatnim czasie wypukła cementowa spoina ; podczas tego samego remontu niektóre partie oblicowano częściowo nowym kamieniem łamanym. Wokół części murów opaska cementowa. Odwodnienie, studzienki cementowe, drenaż z rur PCV. Wszystkie elewacje tynkowane, w oknach w miejsce pierwotnych ceglanych parapetów – parapety cementowe. Nakrywy przypór ceglano, w uskokach częściowo obrobione nową dachówką. Częściowo zachowana gotycka kamieniarka okienna. Mury obwodowe korpusu i prezbiterium z łamanego kamienia – głównie granitu, na zaprawie wapiennej. Wieża z cegły, murowana w wątku polskim, z nieregularnym, dość skąpym użyciem zendrówki ; na zaprawie wapiennej, otynkowana (wewnątrz wieży widoczne spoiny jasnokremowe, płasko zagładzane). Podobnie z cegły zachodnia ściana szczytowa, przy której usytuowana wieża. Helm wymurowany z nowożytnej cegły ceramicznej, spojęnej zaprawą wapienną, otynkowany. Podobnie narożne sterczyń wieżowe. Kościół otynkowany niemal w całości, za wyjątkiem odsłoniętych kamiennych cokołów i frontów niektórych szkarp. W oknach relikty oryginalnych maswerków kamiennych i takichże laskowań – w oknie wschodniej ściany zamykającej prezbiterium, w pd. ścianie nawy w zamurowanym oknie (na wysokości poddasza kruchty) a także w wieży. Wewnątrz część detalu z kamienia – piaskowcowe zapewne wsporniki, zworniki gładkie i z płaskorzeźbą figuralną, pierwotnie wszystkie polichromowane. Żebra sklepienne ceramiczne. W zakrystii kamienne lavabo z kamienną rynną odpływową. Kamienny portal ostrołukowy z piaskowca w kruchcie pd. – otynkowany, pomalowany w imitację wątku ceglano. Drewniane : empora muzyczna na słupach, ambona, stropy belkowe w wieży, barokowa i XIX-

14. Kubatura : ok. 1200 m ³	15. Powierzchnia użytkowa : ok. 350 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne : sakralne	17. Użytkowanie obecne : sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja : <p>W latach 30-tych XX wieku miał miejsce duży remont wnętrza; połączony z wymianą tynków, założeniem ceramicznych ceglanych posadzek (wyrób cegielni w Ruppersdorff).</p> <p>Po 1945 roku kościół bardzo długo nie przechodził żadnych poważniejszych remontów, tylko o charakterze doraźnym, na niewielką skalę. Np. jeszcze w końcu lat 90-tych XX w. zawilgocenie obiektu było bardzo silne, pomimo kamiennej struktury murów. Także wtedy stwierdzono zły stan więźby dachowej hełmu</p> <p>Po 2005 r. rozpoczęto prace osuszające kościół ; częściowo usunięto cementowe opaski, zaizolowano fundamenty, wykonano nowe studzienki i drenaż opaskowy.</p>		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie : <p>Otoczenie kościoła (dawny cmentarz) ukształtowane niekorzystnie ; teren nieutwardzony, bez spadków od ścian, nierówny, trawiasty.</p> <p>Fundamenty kościoła w ocenie zewnętrznej, bez odkrywek - pracują prawidłowo. W poprzednim okresie występowało zjawisko osiadania, powodując pęknięcia ścian w nadprożach. Obecnie prawdopodobnie ustabilizowane. Nie wszystkie elementy świątyni są stabilne, spękania ścian występowały już w k. XIX w. ; zwłaszcza w pn. części prezbiterium (sklepienia i ściany były wówczas ankrowane). Zła sytuacja występuje w nawie i na styku korpusu z wieżą, gdzie pęknięcia są znaczne ; widać, że później dostawiony element nie współpracuje właściwie z korpusem.</p> <p>Tynki wewnętrzne w stanie dość dobrym, za wyjątkiem przyziemia gdzie występują dość duże zawilgocenia. Zewnętrzne w dużym stopniu wymienione w ostatnim czasie. Wewnątrz ceramiczna posadzka ceglana mocno zawilgocona.</p> <p>Sklepienia i stropy w stanie dość dobrym. Konstrukcja zachowanej w części oryginalnej więźby dachowej, zapewne barokowej naprawianej w XIX w. – w stanie niezadawalającym, wymaga pilnego remontu. Belki podwalinowe więźby silnie zaatakowane przez korozję, nadwątlone. Zły stan więźby hełmu , daleko posunięta korozja biologiczna, porażenie przez owady – szkodniki drewna. Część elementów niefachowo wymieniona, prowizoryczne wzmocnienia więźby.</p> <p>Układ konstrukcyjny hełmu zdestabilizowany, węzły poluzowane, osłabione, wypróchniałe. Hełm wymaga pilnego zabezpieczenia i docelowego remontu</p> <p>Pokrycie dachów w stanie zadowalającym, hełm wieży pokryty tynkiem – stan względnie dobry, za wyjątkiem najwyższej partii gdzie występują ubytki, wykruszenia i spękania.</p> <p>Instalacje : elektryczna – stan dobry.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie : <ul style="list-style-type: none"> ▪ kotwienie spękanych murów, związanie wieży z korpusem ▪ remont konstrukcji hełmu wieży, więźby dachu nawy, stropu nad nawą, wymiana pokrycia dachowego na blachę miedzianą, ceramikę lub łupek ; ▪ naprawa z częściową wymianą tynków, kolorystyka, ; likwidacja źle założonego spoinowania cokołu ; ▪ konserwacja drewnianych elementów wnętrza – empory, ambony, ławek, stolarki; ▪ remont konserwatorski wnętrza, poprzedzony badaniami sondażowymi na obecność polichromii, wymiana posadzki na stylową ceramiczną wraz z odpowiednią izolacją, konserwacja polichromowanej architektonicznej rzeźby figuralnej, konserwacja detalu kamiennego, w tym zachowanego niemal w całości gotyckiego maswerku. 			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania) :

Źródła pisane :

Erzbischofen General-Vikariat Amt : Visitatio Archidiakonalis...Anno Domini 1706 ... in Ducatibus Vraatislawiensi, Brige peracta. Visitationes, Vol. X, pag. 326

Akta archiwalne, obecnie rozproszone, bądź nieistniejące (informacja o dawnym zasobie zaczerpnięta z akt przedwojennego Konserwatora Prowincji Śląskiej dr G. Grundmanna) :

Repetitorium. 21 O.A. Bankau. Rep. 201 a Acc. 40/27 Nr. 8

Akta betr. die Bauten und Reparaturen an der lutherische Kirche zu Bankau, Brieger Kreises , Vol. I – III, 1818 – 18

Rep. 205 Acc. 27/89 , nr 28, Bankau

Pfarr – Archiw Bankau.

Archiwum Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu :

Orzeczenie techniczne z oceną konstrukcyjną i budowlaną. Kościół filialny p.w. Nawiedzenia NMP w Bąkowie, pow. Grodków, parafia Kucharzowice” 1972 r. autor inż. R. Szewczyk, nr inw. 1547, sygnatura 1359

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury) :

Fotografie sprzed 1945 r ze zbiorów Konserwatora Prowincji Śląskiej, przechowywane w archiwum Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu :

kilka ujęć elewacji głównie od strony południowej i pd.-wschodniej, jedno zdjęcie nieistniejącego już dziś cmentarza wraz z północną ścianą wieży, zdjęcie średniowiecznego kamiennego stołu i ław sędziowskich, kilka zdjęć rzeźbionych figuralnych wsporników sklepiennych oraz fotografie elementów wyposażenia: ołtarza św.Rodziny, nieistniejących ob epitafiów ewangelickich, obrazu ostatniego Piasta legnicko- brzeskiego, nieznanego pastora, zaginione- go dziś przenośnego ołtarzyka gotyckiego, ambony i malowanej empory.

Ponadto powojenne zdjęcia wykonywane przez fotografa ówczesnego opolskiego Biura Dokumentacji Zabytków [redacted] ; obecnie w archiwum opolskiego WUOZ.

22. Bibliografia :

Adamy, *Schlesische Ortsnamen*, 1889

Architektura gotycka w Polsce. Katalog zabytków, red. T. Mroczko, M. Arszyski, W-wa 1995,

Architektura gotycka w Polsce, Katalog zabytków, t.2, red.AWłodarek, W-wa 1995,

Chrzanowski T., Kornecki M., Zlat M., *Katalog zabytków sztuki w Polsce*, t.7, z.3, Powiat Grodkowski, Warszawa 1964, s.1 - 4

Chrzanowski T., Kornecki M. *Sztuka Śląska Opolskiego, od średniowiecza do końca XIX w.*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1974, s. 61

Knie, *Alphabetisch, statistisch Topographische Übersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andere Orte der Königl. Preussische Prov. Schlesien*, Breslau 1845

Neuling, *Schlesische Kirchorte*, 1902

Schlesische Ortsnachrichten von Brieg und seinen Umgebungen herausgegeben von K. Schönwalder, I Teil, Brieg 1845

Lutsch H., *Verzeichniss der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien, Der Kunstdenkmäler der Landkreise der Regierung Bezirk Breslau*, t. 2, Breslau 1889, s. 305

Witraże na Śląsku, Materiały Sesji Górnośląskiego Oddziału SHS, Chorzów 2001

Zimmermann, *Bayträge* 1783

24. Uwagi różne : w czasie remontu 1930-31 r. odkryto fragmenty gotyckich fresków, jednak ze względu na ich zły stan nie podjęto konserwacji i zatynkowano je. Po wojnie cenne części wyposażenia w niewiadomym czasie zaginęły, np. XVI wieczny tryptyk. Fragment unikalnego gotyckiego witraża figuralnego, jedyne na Śląsku zachowane in situ, został zniszczony około roku 1987 i zastąpiony tuzinkowym witrażem współczesnym. Późnogotycki ołtarz św. Rodziny, po konserwacji przez Kurię został przeniesiony do brzeskiego kościoła św. Mikołaja jako ołtarz gł.

25. Wypełnił :

mgr Dariusz Stoces , PG
VI - X 2007 r.

data :

26. Sprawdził :

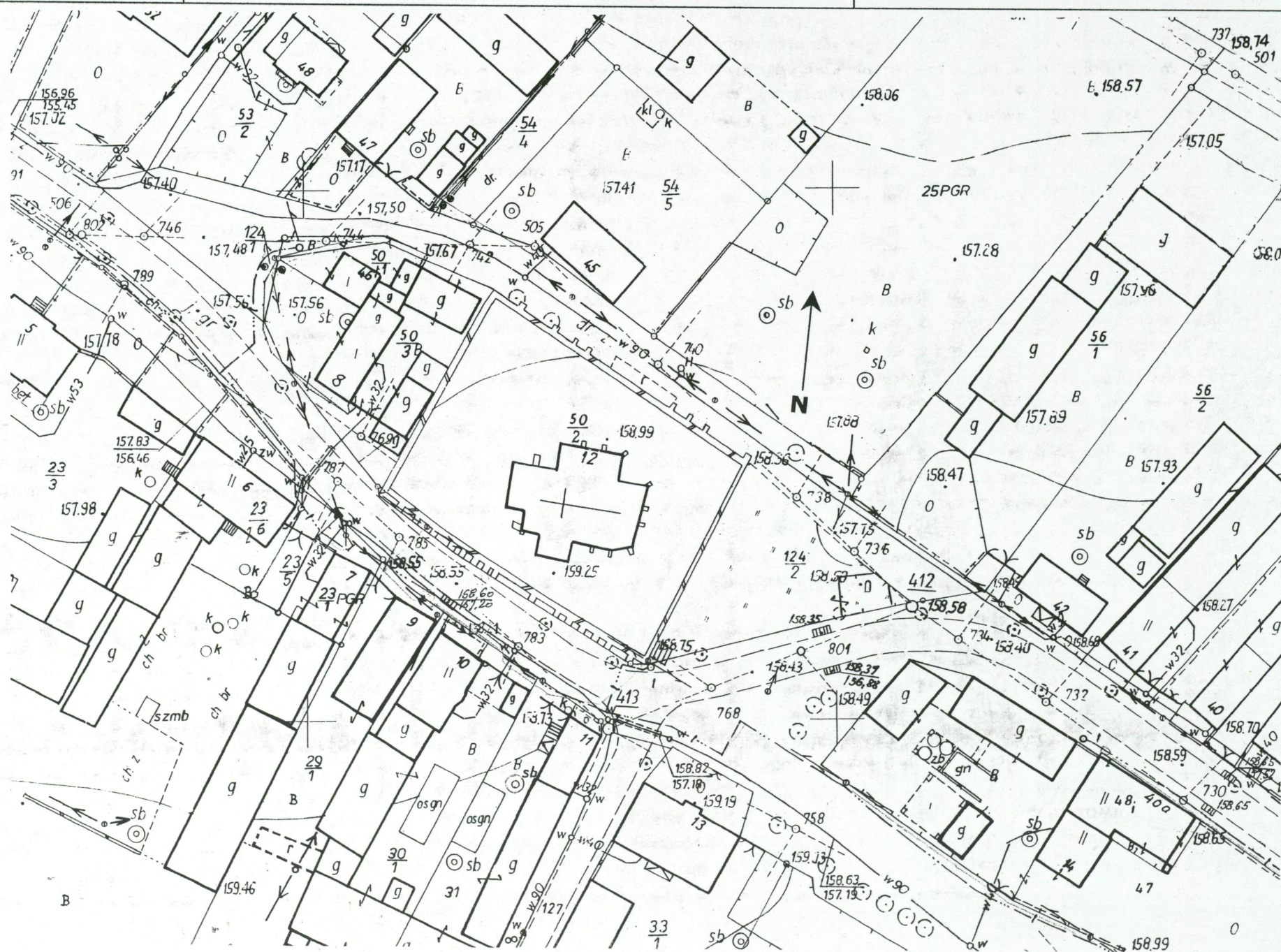
data

27. Załączniki :

wkładki nr 1 –

1. Miejscowość : BAKÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. KATARZYN Y	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : MAPA SYTUACYJNA 1 : 1000
----------------------------------	---	---

1. Miejscowość : BAKÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : C.d opisu kościoła
----------------------------------	---	---

C.d. pktu 12 : rozpoczęto budowę bogatego, dużego założenia, realizując dwudzielne prezbiterium, zakrystię oraz jedno przesło nawy, które miało być nakryte sklepienia-mi (o czym świadczą odsadzki) i zapewne znacznie dłuższe. Jednocześnie z północną częścią prezbiterium wzniesiono zakrystię. Na przełomie XV i XVI w. do nawy zachodniej dostawiono wieżę. Jej dolne partie obudowano, zapewne już w XVI w. parą aneksów. Południowa kruchta z XVII w., zapewne w 1676 r. Kościół odnawiany 1676 i 1755, kiedy to wyremontowano dach i wymieniono tynki wieży. 1813/1814 obniżono dach. 1834 kolejna naprawa dachu. 1848/49 remont wieży, naprawa dachu. 1868 ponowne prace przy dachu. 1870/71 naprawa wieży. 1876 wzmocnienie pd. części prezbiterium żelaznymi ściągamiami obejmującymi szkarpy na zewnątrz świątyni i arkadowe filary wewnątrz. 1880 remont sklepień. 1931 remont wnętrza, wymiana tynków, nowe posadzki ceglane. Kościół gotycki, z elementami renesansowymi, wnętrza z gotyckim, renesansowym i barokowym wyposażeniem.

C.d. pktu 13 : barokowa i XIX-wieczna więźba dachowa oraz więźba hełmu wieżowego. Pokrycia dachów : na korpusie nawowym, prezbiterium i zakrystii blacha ocynkowana, malowana. Takież obróbki. Szczyt hełmu nakryty stożkiem z blachy, dwie baniaste kule z blachy, metalowa chorągiewka i krzyż wieńczący. Drewniane drzwi do nawy, masywne, z fragmentami okuć gotyckich. Drzwi do zakrystii drewniane, okute płatami blachy, z kowalskim, kutym zamkiem. Stara żelazna, kuta krata w oknie pd.; w wejściach do składziku i do wieży kraty nowsze, XIX-wieczne i powojenne.

Schody : na emporę i wieżę drewniane strome schody jednobiegowe, policzkowe. W wyższych kondygnacjach wieży drewniane schody drabiniaste w układzie zabiegowym.

Posadzki : w nawie z cegły na płask, układanej prosto oraz w jodelkę. Przy prezbiterium fragment z płytek podłogowych ceramicznych, dwubarwnych, układanych w karo. Pomiędzy filarami część posadzki wykładana dużymi płytami granitowymi. Południowa część prezbiterium podniesiona w części ołtarzowej przy pomocy granitowych masywnych stopni, z posadzką z dwubarwnych płytek ceramicznych. W pd. kruchcie posadzka z współczesnego gresu. W dolnej kondygnacji wieży posadzka z cegły + płyty granitowe, w zakrystii posadzka z cegły. Podłogi empory drewniane z desek, w wieży stropy nagie.

Otwory : okienne, stolarka – obie części partii prezbiterialnej oświetlone od południa i od wschodu różną ilością i różnymi gabarytami ostrołucznych okien. Część południowa oświetlona od strony wschodniej szerokim ostrołucznym oknem trójdzielnym z zachowanym maswerkiem o motywie rybich pęcherzy. W ściętej partii narożnej ostrołuczne, wąskie, znacznie wyższe okno. Od południa doświetlają tę część prezbiterium podobne wąskie, wysokie, rozglifione, zamknięte ostrołuczne okna gotyckie z nierówno ukształtowanymi podłuczami. Północna część nawy od wschodu oświetlona parą ostrołucznych okien gotyckich, z których północne z wyobloną półkoliście zewnętrzną krawędzią podłucza. W oknach prezbiterium nowsze witraże, podobnie w nawie. W szczycie wschodnim para okien doświetlających, północne z zamknięciem odcinkowym, południowe półkoliście. Nawa oświetlona od południa parą okien ostrołucznych flankujących boczne wejście do kościoła ; z nich wschodnie zablokowane, zachodnie zlokalizowane pod chórem muzycznym. Okna te niższe od okien w partii prezbiterialnej. Ponadto w górnej partii ściany, ponad zachodnią połączy dachu kruchty – szerokie okno zamknięte łukiem odcinkowym, w którym okno stalowe wielokwaterowe. W aneksie wieży od strony pd. zablokowane małe okno ostrołuczne, nad nim w korpusie wieżowym wąskie okno szczelinowe i znów małe okienka ostrołuczne ; w najwyższej kondygnacji ze zdwojonym ostrołukiem ; od zachodu w najwyższej kondygnacji okno zamknięte półkoliście ; od strony pn. wąskie okienka szczelinowe, najwyższe ostrołuczne. W otworach wieży brak okien – jedynie w niektórych drewniane nowsze żaluzje. We wschodniej ścianie wieży zablokowany otwór ostrołuczny w głębokiej niszy zamkniętej odcinkowo. W kruchcie pd. niewielki, niski otwór okiennej – ostrołuczny, w nim okno krosnowe. We wschodniej ścianie zakrystii otwór okienny ostrołuczny, wypełniony drewnianym oknem krosnowym o podziałach neogotyckich. Nad nim okienko na stryszek, z otworem zamkniętym odcinkowo. W północnej ścianie składzika wąskie okienko,

zamknięte półkoliście, w obramieniu kamiennym, zapewne XVI w.

Otwory drzwiowe, stolarka – wejście do kościoła w zach. ścianie wieży zamknięte ostrołucznie, w nim drzwi dwuskrzydłowe płycinowe. Pierwotnie wieża otwarta do nawy wysoką arkadą ostrołukową, dwuuskokową; obecnie arkada częściowo zablokowana, w jej dolnej partii wykonane wtórnie przejście z najniższego pomieszczenia wieży do nawy pod emporą – duży otwór prostokątny, w nim drzwi płycinowe czteroskrzydłowe. Z górnej partii arkady wtórnie wykonane wejście na emporę; z nowymi drzwiami. Z poziomu empory w pd. części ściany zachodniej nawy widoczne reszty analogicznej arkady – zamurowanej, z częściowo zniszczonym, zerwanym obramieniem uskokowym. Boczne wejście do kościoła przez kruchtę pd. zamknięte trójkątnie; wewnątrz osłonięte kruchtą dawne główne wejście do kościoła obramione ostrołuczным portalem kamiennym z XIV w., w którym masywne drzwi dwuskrzydłowe z wtórnie zamocowanymi fragmentami okuć gotyckich. Do zakrystii otwór wejściowy z prezbiterium zamknięty ostrołukiem z obniżoną strzałką, w nim stare drzwi okute żelazem. W szkarpie przy pn-wschodnim narożniku nawy wnęka ostrołukowa (dziś zatynkowana). Wejście do składzika od zewnątrz od strony zachodniej, zamknięte półkoliście.

KONSTRUKCJA : fundamenty z kamienia łamanego i łupanego na zaprawie wapiennej, wzmocnione głazami narzutowymi. Ściany magistralne wybudowane w dużej części z materiału kamiennego, wsparte szkarpami uskokowymi. Sklepienia ceglane: krzyżowe w prezbiterium krzyżowo-żebrowe z żebrami spływającymi na kamienne wsporniki. Wewnątrz prezbiterium sklepienia wsparte na filarowych arkadach. W nawie płaski strop belkowy z sufitem. Wieżba dachowa jętkowa o ustroju dwustolcowym, na złącza ciesielskie, kołkowana. Hełm wieży wymurowany z cegły, otynkowany, usztywniony wewnątrz konstrukcją drewnianą złożoną z krokwi grzbietowych, centralnego słupa na promieniście rozłożonych belkach podwalinowych i stężeń w postaci kleszczy zastrzałów. Okna krosnowe, drzwi płycinowe.

RZUT : nawa krótka, prostokątna wydłużona w kierunku północ-południe. Jednoprzestrzenna, nakryta płaskim stropem z boczną, prostokątną kruchtą od południa i składzikiem od północy. Usytuowana prostopadle do prezbiterium, od którego nieznacznie tylko szersza. Od zachodu dostawiona do nawy wieża kwadratowa, z aneksami po bokach, otwarta na nawę dużą arkadą. W przyziemiu wieży wejście do kościoła. Wieża zlokalizowana na osi północnej części prezbiterium. Prezbiterium dwudzielne, trójpłaszczyznowe, rozdzielone rzędem arkad filarowych. Część południowa zakończona dwiema ścianami wieloboku, północna zamknięta ścianą lekko wybrzuszoną. Przesła prezbiterium nakryte sklepieniami krzyżowo-żebrowymi. Podobnie dwa przesła zakrystii dostawionej do prezbiterium od północy.

BRYŁA : kościół wolnostojący. Korpus nawowy niewydzielony w sposób wyraźny od prezbiterium, bryła kościoła zwarta, rozczłonkowana jedynie uskokowymi przyporami (gęściej występują w partii prezbiterialnej), nakryta dachem siodłowym pierwotnie wysokim o stromych połaciach, dziś znacznie obniżonym. Od południa dostawiona do korpusu nawowego czworoboczna kruchta z renesansowym szczytem, nakryta dachem dwuspadowym o kalenicy prostopadłej do kalenicy głównego dachu. Od trony północnej zakrystia i składzik, nakryte wspólnym dachem pulpitowym, którego połąć stanowi przedłużenie połąć dachowej korpusu. Od zachodu dostawiona nieosiowo do nawy 6-kondygnacyjna wieża z bocznymi aneksami w poziomie parteru, zadaszonymi pulpitowo; zwieńczona smukłym hełmem w kształcie ostrosłupa na ośmiobocznej podstawie.

ELEWACJE. **Elewacja zachodnia** : 1 – osiowa, na niskim cokole, z wieżą dostawioną nieosiowo do zachodniej ściany korpusu nawowego, przesunięta względem niego ku północy. Korpus ujęty z boków nieregularnymi szkarpami (północna wyższa i masywniejsza, sięgająca niemal korony murów, południowa mniej wydatna, znacznie niżej osadzona; obie jednouskokowe). Od strony południowej korpusu dodatkowa przypora zlicowana z boczną ścianą nawy, usytuowana na jej przedłużeniu tak, że narożnik ujęty parą prostopadłych szkarp. Wieża 5-kondygnacyjna, z ostrołuczным otworem w przyziemiu, mieszczącym wejście do kościoła; w nim dwuskrzydłowe drzwi zabezpieczone późniejszą (powojenną) kratą. W dolnych partiach wieży, po jej obu stronach parterowe aneksy nakryte stromymi, pulpitowymi daszkami. Frontowa ściana wieży gładka, rozdzielona wąskim kamiennym gzymsem mniej

1. Miejscowość : BAKÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : C.d opisu kościoła
---------------------------	--	--

więcej w połowie wysokości ; dopiero pod gzymsem koronującym występuje wysokie, zamknięte półkoliście okno z drewnianą żaluzją. Zwieńczenie wieży złożone z uskokowego, wysokiego gzymsu koronującego z ceglanym okapem i po parze sterczyn w każdym narożniku. Sterczyny stykające się krawędziami, ostrołuczne, ozdobione takimiż płycinami. Hełm w kształcie wysokiego, smukłego ostrosłupa, zakończonego iglicą ze spłaszczoną gałką u podstawy, drugą gałką połączoną powyżej i chorągiewką - wiatrowskazem z wyciętą w blasze datą 1850. Całość wieńczy ażurowy krzyż.

Elewacja południowa : złożona z zachodniej wieży, korpusu nawowego z kruchtą i prezbiterium. Wieża 1-osiova, na niskim cokole, z aneksem w przyziemiu, którego elewacja rozcłonkowana nieregularnym podziałem ramowym, z niewielkim zablokowanym oknem o silnym rozglifieniu, zamkniętym półkoliście, usytuowanym nieosiowo, blisko ściany korpusu nawowego. Nad pulpitem stromym daszkiem aneksu para usytuowanych nad sobą otworów okiennych ; dolne okienko szczelinowe, górne gotyckie w kamiennym obramieniu z jednolistnym maswerkiem. Nad oknem gotyckim spadzisty gzyms kamienny. Następne okno występuje dopiero pod gzymsem koronującym wieży ; kamienne, gotyckie zdwojone, zwieńczone jednolistnymi maswerkami, w otworze drewniana żaluzja. Kamienny słupek środkowy okna wyłamany. Koronujący gzyms uskokowy, narożniki zaakcentowane sterczynami, zadaszenie w kształcie ostrosłupowego hełmu. Korpus nawowy : zachodni narożnik ujęty parą prostopadłych szkarp. Nawa trzyosiowa, na cokole, przechodząca płynnie w partię prezbiterialną ; w jej środkowej części dostawiona renesansowa kruchta z okonturowanym faliście wysokim szczytem. W przyziemiu kruchty ostrołuczny otwór drzwiowy, zamknięty nowszą kratą, stanowiący boczne wejście do kościoła. Pierwotnie po obu stronach kruchty istniały ostrołuczne okna nawowe, osadzone niżej niż okna prezbiterium. Obecnie wschodnie z nich zamurowane, widoczne tylko od wewnątrz nawy (w zamurówce zachowany pierwotny kamienny maswerk). Nad skrajnym zachodnim oknem nawy, nieosiowo - nieco na ukos, zlokalizowane nowsze okno (zapewne barokowe), zamknięte łukiem odcinkowym, doświetlające chór. Prezbiterium : trzyosiowe, na cokole, którego zwieńczenia wykonane z kamiennych profili. Osie okienne rozdzielone jednouskokowymi szkarpami o nierównej wysokości i głębokości, z ceglanymi nakrywami. Nad oknami zachowany częściowo cienki gzyms z cegieł ułożonych w rolkę. Skrajny, wschodni fragment ściany prezbiterium ścięty, zakończony przyporą przekątniową. W ściętej partii okno ostrołuczne, z mocno wyokrąglonym glifem wieńczącym.

Elewacja wschodnia : składa się na nią zamknięcie prezbiterium, wschodnia ściana zakrystii oraz wschodnia partia wieży widoczna ponad kalenicą dachu. Partia prezbiterialna trzyosiowa, na cokole, którego profilowane zwieńczenia wykonane z kamiennych segmentów. Ujęta z boków jednouskokowymi szkarpami o górnych nakrywach z cegły i dolnych uskokach z nowszej dachówki. Podobnie z dwiema szkarpami dzielącymi osie okienne – południowa usytuowana niemal na osi filarów nawowych we wnętrzu, natomiast północna na osi zamknięcia północnej części prezbiterium. Szkarpy nierównej wysokości , najwyższa z nich przecina gzyms ceglany; który biegnie u podstawy trójkątnego szczytu (tylko w części północnej). Podobnie nieregularna jest lokalizacja i wykroje okien, które rozdzielane są przez szkarpy. Skrajne południowe okno ostrołuczne, najszersze z pozostałych, trójdzielne, z niewielką półkoliście zamkniętą wnęką poniżej swego stromego parapetu. Wypełnione zachowaną niemal kompletnie gotycką kamieniarką – trójpodział profilowanym laskowaniem i maswerki w górnej partii - główna rozeta, spoczywająca na parze ryblich pęcherzy i trzech maswerkach trójlistnych. Wewnątrz zabytkowej kamieniarki nowsze witraże. Okno środkowe największe, o smukłych proporcjach, rozglifione. Skrajne okno północne również z glifami, wąskie, ostrołuczne – lecz w obramieniu, który górą miętko wyokrąglone. Nad oknami i odcinkiem ceglanego gzymsu szczyt trójkątny ożywiony parą niewielkich okienek doświetlających strych ; południowe okno zamknięte odcinkowo, północne półkoliście. Wschodnia ściana zakrystii, na cokole, jednoosiowa, nakryta dachem pulpitem .Ujęta od północy niską szkarpą przekątniową zlokalizowaną w narożniku zakrystii. Nisko nad cokołem ostrołuczny otwór okienny, wypełniony

kratą i dwudzielnym oknem z nadświetlem o dekoracji maswerkowej. Partia poddasza zakrystii przepruta oknem, lekko nie na osi w stosunku do okna w parterze ; okno strychowe prostokątne, zamknięte odcinkowo. Partia wschodnia wieży – pod okapem duże okno prostokątne.

Elewacja północna : widoczna wschodnia część prezbiterium, blok przybudówek dostawionych do nawy i prezbiterium, zachodnia część nawy i północna ściana wieży. Fragment prezbiterium od wschodniego narożnika zaakcentowanego przekątniową przyporą – aż do ściany zakrystii – bez artykulacji architektonicznej, oprócz cokołu. Cokół obiega wszystkie elementy – prezbiterium, zakrystię, składzik, część nawy i północna ścianę wieży. Wschodni narożnik zakrystii zaakcentowany analogiczną przekątniową szkarpą – niską, bardziej masywną. Dwie podobnie niskie szkarpy, lecz prostopadłe do ściany zakrystii akcentują jej przesł. Nakrywy szkarp – ceglane. Zblokowany z zakrystią i nakryty wspólnym z nią pulpitowym dachem jest parterowy składzik, w ścianie którego, pośrodku, znajduje się, niewielkie renesansowe okienko szczelinowe w kamiennym obramieniu. Okienko zamknięte półkoliście. Ponad zakrystią i składzikiem w połaci dachowej korpusu kościoła widoczny niewielki uskok akcentujący miejsce styku nawy z prezbiterium. Za składzikiem ku zachodowi część nawy, analogicznie jak północna ściana prezbiterium - pozbawiona artykulacji. Północna ściana nawy zakończona wydatną, jednouskokową szkarpą, będącą przedłużeniem ściany zachodniej. Szkarpa sięga niemal do gzymsu koronującego nawy. Wieża z przybudówką nakrytą pulpitowym dachem ; wyżej para okien szczelinowych sięgających ponad kamienny gzyms i okno ostrołuczne pod okapem wieży.

WNĘTRZA : prezbiterium złożone z dwu nieregularnych części o charakterze naw rozdzielonych arkadami filarówymi. Nawa o charakterze wąskiego przesł, wydzielona od prezbiterium występami muru, z wieżą od zachodu przybudowaną na osi pn. części prezbiterium oraz kruchtą od pd. Prezbiterium i zakrystia zasklepienia nakryte sklepieniami krzyżowo – żebrowymi, we wschodnim przesł części pn. sklepienie pięciopółowe. W składziku sklepienie kolebkowe. W nawie i pozostałych pomieszczeniach stropy płaskie. W części pd. prezbiterium u spływów sklepień wsporniki kamienne, rzeźbione, z symbolami 4 Ewangelistów oraz popiersiami śś. Piotra i Pawła, Katarzyny i nieoznaczonej świętej. W części pn. wsporniki stożkowe wieloboczne, wspornik na osi ściany wschodniej rzeźbiony w kształcie anioła. Zworniki sklepień koliste, gładkie, z nich jeden w części pd. z tarczą, jeden w części pn. z płaskorzeźbionym zwierzęciem (psem ?). Część północna prezbiterium oddzielona od części pd. arkadami ostrołukowymi, wspartymi na prostokątnych sfazowanych filarach, z gzymsami na wysokości spływów sklepień. Nawa w części pn. nieznacznie szersza od prezbiterium, oddzielona od niego arkadami ostrołukowymi, między którymi odsadzka niezrealizowanego sklepienia. Na osi ściany pn. filar przyścienny o ściętych narożnikach. Przestrzeń pod wieżą otwarta do wnętrza wysoką arkadą ostrołukową, dwuuskokową ; w części pd. ściany zachodniej reszty analogicznej arkady zamurowanej i wtopionej w odsadzkę przy filarze przyściennym.

WYPOSAŻENIE : w pierwszym od wschodu filarze prezbiterium szafka na tabernakulum zapewne XIV wieczna, prostokątna, zamknięta skośną kratką z rozetkami, zwieńczona płyciną z płaskorzeźbioną dekoracją maswerkową o motywie trój- i czteroliści. W zakrystii gotyckie lavabo z pisciną. Ambona renesansowa, 2 poł. XVI w., odnawiana 1881, z dekoracją okuciową na parapecie o podziałach boniowanymi arkadkami i z baldachimem zwieńczonym sterczynami. Chrzcielnica kamienna, zapewne XV w., 8-boczna na kwadratowej podstawie. Chór muzyczny drewniany, pocz. XVIII w., późnobarokowy, wsparty na dwu kolumnach, z parapetem wybrzuszonym półkoliście w środkowej części ; na nim dekoracja malarska regencyjna na płótnie : pośrodku w ozdobnym obramieniu scena Przemienienia na Górze Tabor, po bokach popiersia Apostołów w obramieniach cęgowych. Dzwon z 1592 r. W ścianę wschodnią wmurowana tablica nagrobna Jana Lindnera, proboszcza, zm. 1736, marmurowa, inskrypcyjna.

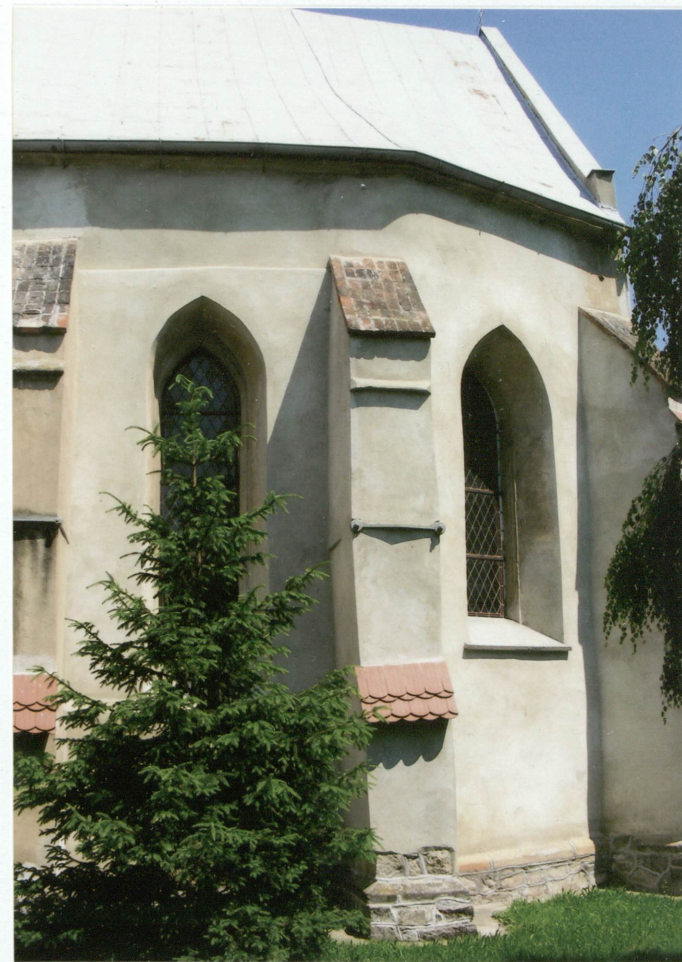
1. Miejscowość :
BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :
KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :
fotografie

1. Miejscowość :

BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

1. Miejscowość :

BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

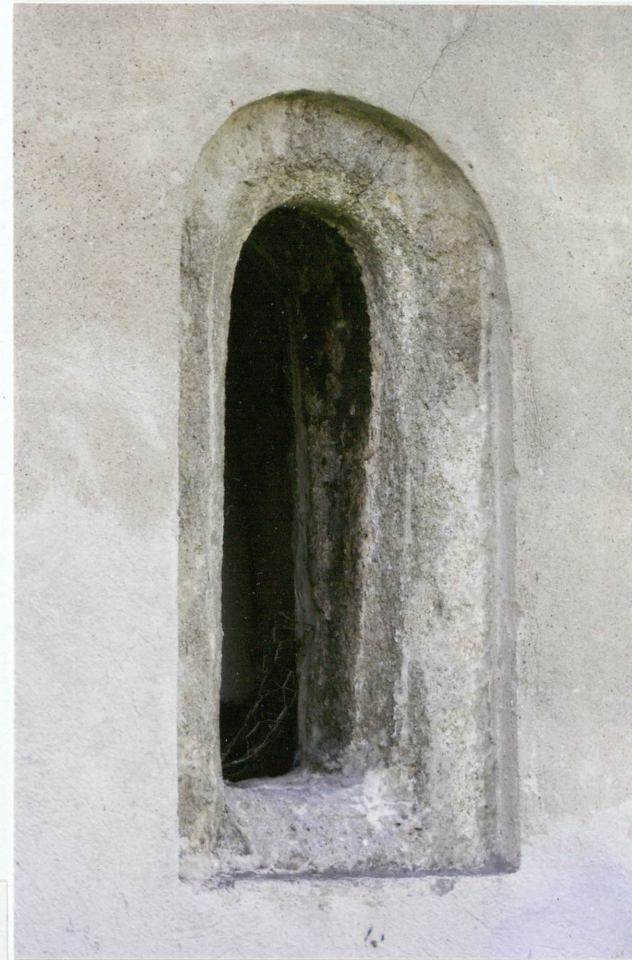
KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

1. Miejscowość :

BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

1. Miejscowość : BAKÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : fotografie
----------------------------------	--	---

1. Miejscowość :
BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :
KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :
fotografie

1. Miejscowość :

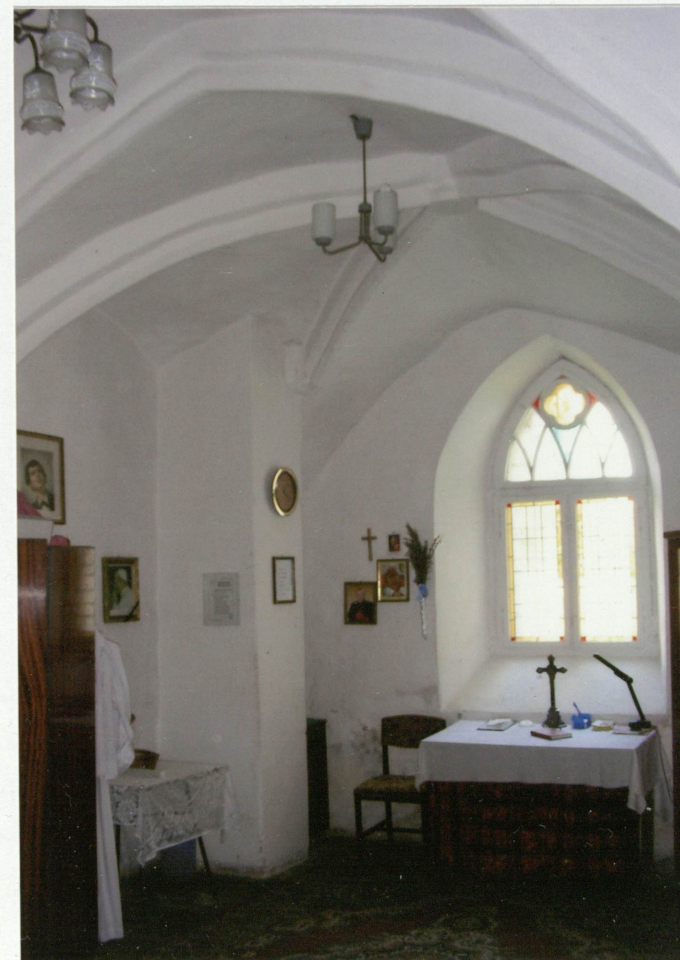
BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

1. Miejscowość :

BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

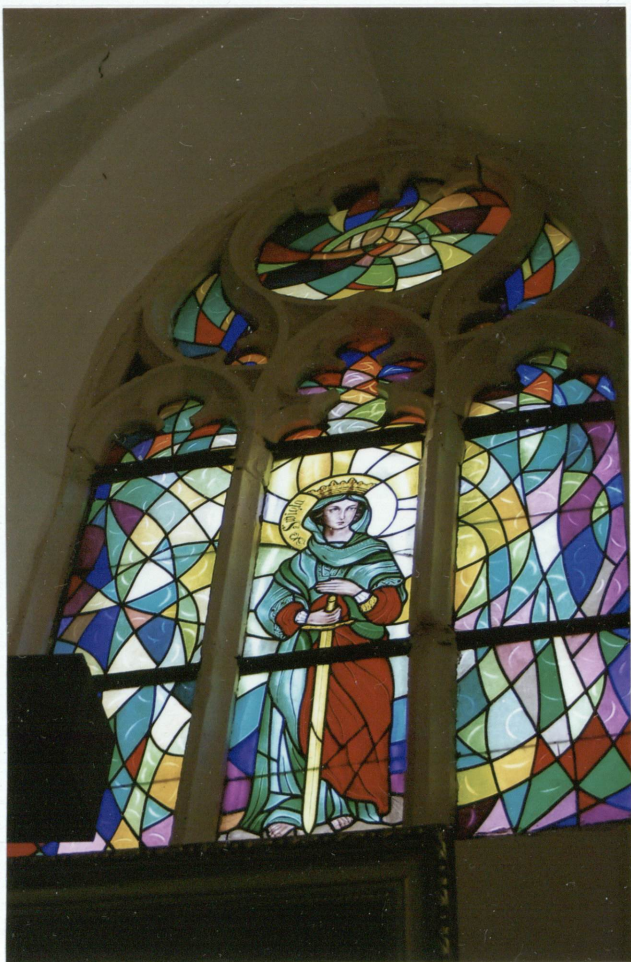
KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

1. Miejscowość :

BAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

1. Miejscowość :

BĄKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY ŚW. KATARZYN Y

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

fotografie

